

Име

Държавно лесничейство "Лесидрен", административна принадлежност РУГ Ловеч. Лесоустройствен проект 1994 година, ревизионен период 1981-1993.

Местонахождение

Държавно лесничейство "Лесидрен" носи името на село Лесидрен, където е разположено седалището му. Горите на лесничейството се намират в югозападната част на Ловешка област и граничат на север с ДЛ "Плевен", на изток с ДЛ "Ловеч", на юг с ДЛ "Троян" и на запад с ДЛ "Тетевен" и ДЛ "Луковит".

Районът на лесничейството е разположен върху територията на **община Угърчин**, която включва землищата на гр. Угърчин и селата Драгана, Катунец, Каленик, Орляне, Соколове, Голец, Микре, Сопот, Славщица, Кирчево и Лесидрен. Тези села са главни населени пунктове в района, като около тях се намират множество колиби и махали.

Географско положение

В геоморфологично отношение територията на държавното лесничейство се разделя на два ясно очертани и приблизително равни по площ района - южен и северен.

Южната част е разположена върху северните предпланини на Стара планина - северните склонове на Васильовската планина и масивите Гагайка и Кичера, заключващи в себе си част от водосборите на реките Калник и Сопотска река. Герата тук общо взето представлява един непрекъснат комплекс, предимно от букови насаждения.

Северната част обхваща горските масиви в районите на населените места Драгана, Угърчин, Катунец, Каленик, Орляне, Славщица. Тази част на лесничейството е характерна с многобройни комплекси гора, различни по форма и площ, разпръснати сред работните земи. В най-общ вид районът на лесничейството представлява неправилна многоъгълна фигура, чиято дълга страна е разположена в посока север-юг, а най-късата в посока запад-изток. Най-голямото разстояние между две крайни точки е около 33 км, а най-малкото около 15 км.

Релеф

Релефът на лесничейството е разнообразен - от подчертано планински в южната половина до равнинно-хълмист в северната. В южната половина на лесничейството склоновете са стръмни, билата - рязко очертани, водните течения са врязани в склоновете със стръмни брегове. В обща посока от юг към север постепенно склоновете стават по-ниски и по-заоблени. Почти три четвърти от дървопроизводителната площ в тази част на лесничейството е разположена на стръмни и много стръмни терени. В северната половина на лесничейството билата са силно заоблени и неясно очертани, а долините на деретата разлати. Типични плата се намират в землищата на селата Катунец и Орляне и на Микре и Соколово - северно от шосето София-Ловеч.

Най-високата точка в района на лесничейството е връх "Зедя" (1485 м). От граничното било с ДЛ "Тетевен" до поречието на река Калник надморските височини намаляват отначало рязко, а в последствие постепенно. Северно от река Калник те постепенно увеличават своите стойности без обаче да надминават 450 м. Най-високата точка в тази част на лесничейството се намира на платото западно от с.Каленик. Северно от това плато надморските височини намаляват отново, за да достигнат най-ниската си стойност 185 м н.в. при с.Катунец. В източната част на лесничейството от граничното било с ДЛ "Троян" до долините на доловете Лъга и Дрипла надморските височини падат също рязко, а после в северна посока постепенно се повишават до около 630 м н.в. на плато "Бялка".

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	319,0	2,0
полегато (5-10)	2291,5	14,1
наклонено (11-20)	6581,4	40,5
стръмно (21-30)	5820,2	35,8

мн.стръмно (над 31)	1233,7	7,6
Общо:	16245,8	100,0

Хидроложки условия

Хидроложката мрежа в района на лесничейството е част от водосбора на река Вит. Източници за почвена влага за насажденията от територията на лесничейството са главно падащите валежи. Неравномерното им разпределение през годината се отразява на дебита на водните течения, който силно се колебае през различните сезони на годината. Въпреки това главните водни течения не пресъхват и при продължителни засушавания. В южната част на лесничейството това са реките Енча, Козурска, Ношарска и Лешненска. В горните си течения имат характер на планински потоци със скални падове и скалисти брегове, а в долните - наклона на леглото им намалява до 4-12°. Притоците им са многобройни къси долове, врязани в склоновете, на места със скалисти дъна и водни прагове. В северната и централна част на лесничейството главни водни течения са реките Каменица, Елешница, Сопотска и Калник. Леглата им са с малък наклон, широки, с ниски брегове. Изворите са малко, но с постоянен дебит, а подпочвените води са на голяма дълбочина, недостъпни за корените на дървесната растителност.

Геоложки строеж

Основните скали за района на лесничейството са изключително седиментни. Изградени са почти изцяло през мезозойската ера, която е представена с периодите Юра, Триас и Креда. Северно от река Калник се срещат терциерни образувания. Видовият състав е доста еднообразен - пясъчници /50,8%/, варовици /48,9%/ и конгломерати /0,3%/. Тези скали са мозаечно разместени помежду си, без ясно очертани граници на разпространение, на петна със значителна площ. Пясъчниците са некомпактни, лесно податливи на ерозия и изветряне, т.е не са пречка за развитието на дървесната растителност и създават условия за нормално протичане на почвообразователния процес.

Варовиците се срещат на петна из цялата територия на лесничейството, като от варовици е изградена изцяло най-южната висока част, обхващаща района от м. "Струга" на изток до м. "Кукуруза" на запад.

Общо взето варовиците са компактни, не поддаващи се на въздействието на кореновата система на растенията и са неблагоприятни за развитието на горскодървесната растителност. Конгломератите се срещат тук там съвсем изолирано.

Климатични условия

Голямата "разтегнатост" на ДЛ "Лесидрен" в посока север-юг и големите различия в надморските височини (от 185 до 1485 м н.в.) определят и различията на климатичните елементи в района му. Територията на лесничейството попада в три климатични района на Умерено-континенталната климатична подобласт, а именно:

Среден климатичен район на Дунавската равнина - централна част;

Предбалкански /припланински/ и нископланински климатичен район;

Планински климатичен район - среднопланинска част.

В **Средния климатичен район на Дунавската равнина** попадат северните части на лесничейството с надморска височина около 450 м. Приблизителната граница на този климатичен район е линията на селата Голец-Микре-Сопот-Български извор.

В **Предбалканския /припланински/ и нископланински климатичен район** попадат тези части на лесничейството, които са с надморска височина до 1000 м. Най-южната граница на този климатичен район е приблизително линията м. "Струга" - вр."Братеш" - м."Сини вир" - вр."Койнец". Най-южните части на лесничейството, с надморска височина над 1000 м в климатично отношение попадат към **Планинския климатичен район.**

Зимата във високите части на лесничейството е студена. Средната януарска температура варира от -3°C до -7°C. Дните със средна денонощна температура под 0°C през трите зимни месеци са над 60% от общия брой на дните. В по-ниските части на лесничейството, разположени в предбалканския и нископланински район, зимата също е студена, но малко по-мека. Средната януарска температура варира от -1,5°C до -3,5°C. Най-мека е зимата в северните части на лесничейството, попадащи в средния климатичен район на Дунавската равнина. В този район обаче абсолютните минимални

стойности на температурата са най-ниски. Поради малките надморски височини в тази част на лесничейството, пролетта настъпва рано. Още в началото на второто десетдневие на март средната денонощна температура надвишава 5°C. Есента е малко по-топла от пролетта, а лятото е сухо и горещо, като абсолютните максимални температури могат да достигнат и високи стойности - до 36°C.

В другите части на лесничейството пролетта е хладна и настъпва сравнително късно: във високите - към средата на месец май, а в средните - около края на март, началото на април. Лятото е сравнително хладно, като средната месечна температура за най-горещия месец е сравнително ниска.

Вегетационния период в горните части на лесничейството /дните с устойчиво задържане на температурата над 10°/ започва в началото на май и завършва не по-късно от началото на октомври. Средната му продължителност е около 5-5,5 месеца. За средните части на лесничейството продължителността на вегетационния период е около 6 месеца, а за най-ниските части - до 7 месеца.

Годишните суми на валежите в различните части на лесничейството варират значително. В най-ниските северни части на лесничейството годишната сума на валежите е равна или малко по-висока от средната за страната. Сезонното разпределение на валежите е доста неравномерно. В средните и високи части на лесничейството средният годишен валеж е значителен, като във високите части достига до 1150 мм. Най-голяма е сумата на летните валежи, а месецът с най-голямо количество е юни. Месецът с валежен минимум е февруари, като зимните валежи, които по обем са най-малки, са изключително от сняг. По-голямата част от годишната сума на валежите е през вегетационния период.

Първата снежна покривка за високите части на лесничейството се образува около началото на ноември, а последната около края на март. За средните части тя се образува с около 20 дни по-късно и се стопява с около 10 дни по-рано. В най-ниските части снежната покривка е твърде неустойчива. Образува се в края на декември и рядко се задържа продължително време. Дебелината на образувания снежен покров също варира силно. За най-ниските части на лесничейството дебелината му рядко е над 20 см, докато за най-високите в отделни години достига до 200 см.

Преобладаващите ветрове са северозападни и с умерена скорост. Във високите части обаче не са изключение през зимата и ветровете със скорост над 60 км/ч.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в Таблица № 2 и Таблица № 3.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Среден климатичен район на Дунавската равнина - централна част (200-450 м н.в.)	10,5 / 11,5	-23,0 / -18,0	36,0 / 27,5
Предбалкански /припланински/ и нископланински климатичен район (450-1000 м н.в.)	7,0 / 11,0	-22,0 / -17,0	31,0 / 36,0
Планински климатичен район - среднопланинска част (1000-1500 м н.в.)	1,5 / 7,0	-21,0 / 5,0	22,0 / 31,0

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Среден климатичен район на Дунавската равнина - централна част (200-450 м н.в.)	565-705	VI	II
Предбалкански	680-1000	VI	II

/припланински/ и нископланински климатичен район (450-1000 м н.в.)			
Планински климатичен район - среднопланинска част (1000-1500 м н.в.)	760-1150	VI, V	II

Почви

Големите различия в надморските височини, разнообразният релеф и многообразието на климатичните елементи са оказали своето влияние върху почвообразователните процеси. На територията на ДЛ "Лесидрен" са установени следните почвени типове: кафяви горски почви с трите си подтипа – тъмни, преходни и светли; сиви горски почви с три подтипа и хумусно-карбонатни почви.

Таблица № 4

за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
кафяви горски тъмни	2985,1	18,4
кафяви горски преходни	2793,7	17,2
кафяви горски светли	176,8	1,1
тъмносиви горски	1620,6	10,0
сиви горски	7974,7	49,1
светлосиви горски	121,1	0,7
хумусно-карбонатни	573,8	3,5
Всичко:	16245,8	100,0

Земите в горския фонд са добре залесени и открити ерозионни процеси от масов характер липсват. Предимно в района на сивите горски почви и по-малко в района на кафявите, ерозионни процеси се наблюдават скрито под формата на повърхностна ерозия, характерна с постепенно отнасяне на хумусно-акумулативния хоризонт.

Растителност

Според горскорастителното райониране на Р България (Захариев, 1979) лесничеството се намира в Мизийската горскорастителна област (М), подобласт Северна България (СБ), като попада в следните пояси и подпояси:

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)

М-I-3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400-600 м н.в.)

М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)

М-II-1 - Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

М-II-2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м н.в.)

Горската растителност в района на лесничеството е представена от три основни групи насаждения:

- естествени издънкови насаждения от благун, зимен дъб, цер, габър, и келяв габър;
- естествени семенни насаждения от бук, зимен дъб и габър;
- изкуствени насаждения - главно от бял и черен бор, смърч, акация, зелена дуглазка, червен дъб и топола.

С по-малко участие или единично в насажденията се срещат още явор, шестил, череша, ясен, бряст, липа, трепетлика, ива, мъждрян, космат дъб, клен, както и някои екзоти като веймутов бор, лиственица, кедър.

Срещат се и следните храстови видове: леска, глог, дрян, бъз, шипка, трънка и др. Полухрастите са представени главно от къпина и малина.

Основни дървесни видове, които дават облика на естествената растителност в ниската част са благунът, зимният дъб и церът, а във високата - букът. Изкуствените насаждения са главно от бял, черен бор, смърч и акация и са създадени предимно след реконструкция на девастирани дървостои или на голи площи.

В подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори преобладават издънковите благунови, церови и по-малко габъррови дървостои. Културите са предимно от бял,

черен бор и акация. Основни видове в подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори са зимният дъб, бука, цера и габъра. Дървостойите са предимно от издънков произход, но на петна има и семенни, предимно букови дървостойи. В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела преобладават семенните букови и зимендъбови дървостойи, а площта на създадените бялборови, черборови и смърчови култури е значителна.

Естествената горска растителност в подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч е представена от бука. Буковите дървостойи тук са чисти, от семенен произход. Малка е площта на създадените култури от бял бор, смърч и зелена дуглазка.

Естествената горска растителност на територията на цялото лесничество е силно повлияна от човешката стопанска дейност, изразена в много сечи и паша, в резултат на което състоянието и е различно. Срещат се както насаждения в много добро състояние, така и напълно девастирани дървостойи.

*Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове*

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	1489,9	9,3	175,0	1,1
Смърч	146,9	0,9	23,9	0,1
Черен бор	1071,7	6,7	202,3	1,3
Ела	12,3	0,1	7,3	-
Бяла мура	0,1	-	0,1	-
Лиственица	9,0	0,1	8,2	0,1
Веймутов бор	4,0	-	4,3	-
Зелена дуглазка	145,3	0,9	150,1	0,9
Атласки кедър	0,1	-	2,7	-
Бук	4231,6	26,3	4773,2	29,7
Червен дъб	41,2	0,3	51,9	0,3
Зимен дъб	1485,6	9,2	2596,6	16,2
Летен дъб	-	-	0,2	-
Благун	3470,3	21,5	3583,2	22,3
Цер	1863,8	11,6	2502,1	15,5
Габър	727,0	4,5	677,4	4,2
Полски бряст	0,1	-	-	-
Трепетлика	43,7	0,3	7,0	-
Явор	13,4	0,1	55,7	0,3
Бреза	36,1	0,2	0,4	-
Мъждрян	130,3	0,8	49,6	0,3
Орех	0,4	-	0,2	-
Акация	252,3	1,6	229,3	1,5
Космат дъб	4,4	-	3,5	-
Келяв габър	724,4	4,5	378,8	2,4
Върба	0,2	-	-	-
Гледичия	0,2	-	-	-
Джанка	0,2	-	0,2	-
Черна елша	0,1	-	-	-
Ива	11,8	0,1	-	-
Кестен	3,9	-	3,8	-
Клен	10,1	0,1	1,3	-
Круша	0,2	-	-	-
Дребнолистна липа	0,6	-	0,8	-
Едролистна липа	6,3	-	11,1	0,1
Сребролистна липа	103,0	0,7	527,1	3,4
Мекиш	0,3	-	-	-
Череша	10,3	0,1	19,7	0,1
Шестил	0,7	-	4,3	-
Американски ясен	2,6	-	1,0	-
Планински ясен	4,7	-	13,1	0,1
Полски ясен	0,6	-	-	-
тп I-214	1,9	-	8,6	0,1
тп Regenerata	12,3	0,1	-	-
Слива	0,1	-	-	-
ВСИЧКО	16074,0	100,0	16074,0	100,0

Характеристика на горския фонд

Общата площ на горски фонд на територията на ДЛ "Лесидрен" е 20614,9 ха, от която гори с държавно значение 18165,1 ха и гори, предоставени на бившите АПК – 2449,8 ха. От площта на горите с държавно значение 16783,9 ха са предмет на този лесоустройствен проект и 1381,2 ха са горски пасища.

Сред горите на горския фонд се намират 8,5 ха чужди земи – шосета (6,0 ха) и язовир (2,5 ха).

За изключените от горския фонд, но неизкоренени гори на територията на лесничеството с площ 1149,4 ха и за горите, създадени върху земи на селскостопански фонд с площ 72,2 ха, са изработени отделни лесоустройствени проекти. Предоставени на други ведомства, без площта да се изключва от горския фонд, са общо 889,0 ха горски площи.

Таблица № 6

Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	16074,0	95,7
Незалесена дървопроизводителна площ	171,8	1,1
Недървопроизводителна площ	538,1	3,2
Горски пасища	1381,2	-
ОБЩО:	18165,1	100,0

Таблица № 7

Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	3518,9 / 3453,6	19,4 / 21,5
Широколистни високоствъблени	4748,6 / 4567,1	26,1 / 28,4
За реконструкция	3215,9 / 1551,1	17,7 / 9,6
Издънкови за прерастване	1692,6 / 1658,3	9,3 / 10,3
Издънкови за превръщане	4717,9 / 4610,0	26,0 / 28,7
Нискоствъблени	271,2 / 233,9	1,5 / 1,5
ВСИЧКО:	18165,1 / 16074,0	100,0

От общата площ, предмет на устройство, 14890,4 ха (88,7%) са гори с дървопроизводителни и средообразуващи функции и 1893,5 ха (11,3%) са гори със специални функции. Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 8.

Таблица № 8

Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	3201,5	3147,7	11688,9	11274,9	14890,4	14422,6
Защитни	17,0	17,0	362,9	180,0	379,9	197,0
Рекреационни	77,4	75,0	206,7	201,2	284,1	276,2
Защитени	8,5	8,5	139,3	137,6	147,8	146,1
Други	214,5	205,4	867,2	826,7	1081,7	1032,1
Общо ЗРЗТ	317,4	305,9	1576,1	1345,5	1893,5	1651,4
Общо ДСФ+ЗРЗТ	3518,9	3453,6	13265,0	12620,4	16783,9	16074,0
Горски пасища	-	-	1381,2	-	1381,2	-
ОБЩО	3518,9	3453,6	14646,2	12620,4	18165,1	16074,0

В лесоустройственият проект от 1981 година е предвидено общо ползване в размер на 417216 куб.м (средно годишно 32094 куб.м), от което 19429 куб.м годишно от главни сечи и 12665 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 476821 куб.м (средно годишно 36679 куб.м) или 114,3% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 368339 куб.м (ср. год. 28334 куб.м) или 145,8%, а от отгледни и санитарни сечи 108482 куб.м (ср. год. 8345 куб.м) или 65,9% от предвиденото.

Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 386100 куб.м без клони или средно годишно 38610 куб.м – 19270 куб.м добив от главни сечи и 19340 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Санитарното състояние на насажденията в района на лесничеството е предимно добро. Поради преобладанието на естествените насаждения, в които в продължение на много години е установено относително санитарно равновесие, повредите от насекомни и гъбни вредители не са така чести. През ревизионни период не е имало масови нападения от насекомни и гъбни вредители.

През 1984 г. е установено заболяване от трахеомикоза по зимния дъб в района между гр. Угърчин и с. Каленик. В останалите райони дъбовите насаждения са слабо засегнати. През пролетта на 1993 г. при бялборовите култури, растящи при надморска височина до 500 м, е регистрирано съхнене в различна степен, дължащо се на причини с комплексен характер. В тези култури също започна извеждане на санитарни сечи.

Повредите от снеговал и снеголом са незначителни, а лесничеството е усвоявало повредената маса в достъпните места.

Най-голям е броя на нарушенията от незаконна сеч – общо 297 за ревизионния период. Повредите от дивеч са без стопанско значение, а от паша - незначителни, тъй като са прекъсвани навреме.

За ревизионния период е регистриран 1 пожар в горския фонд през 1991 г. и 8 през 1993 г. През 1993 година значителни площи (375,5 ха) са били повредени в различна степен от пожари. Пожарите са предимно умишлени и се пренасят в горския фонд от селскостопанските земи.

Странични ползвания

Таблица № 9

За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1981-1993) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1994-2003) средногодишно
Паша - площ	хектари	6534	6534	11379,7
Едър добитък	брой	5070	7	7121
Дребен добитък	брой	26135	572	45522
Сено	тона	50	35,5	25
Листников фураж	пр.куб.м	50	11,7	10
Горски плодове	тона	-	5,9	5
Билки	тона	-	5,4	5

Защитени територии

На територията на ДЛ "Лесидрен" се намират следните защитени природни обекти:

Природна забележителност "Шумнатица", обявена със заповед № 924/14.10.1987 на КОПС с обща площ 27,4 ха. Гнездово находите на сиви чапли.

Историческо място "Криваците", обявено със заповед № 2122/21.01.1964 на МГГП с обща площ 3,0 ха. Лобно място на партизани.

Историческо място "Аномир", обявено със заповед № 2122/21.01.1964 на МГГП с обща площ 3,0 ха. Място на битка между партизани и полиция.

Историческо място "Петко бунар", обявено със заповед № 2122/21.01.1964 на МГГП с обща площ 5,0 ха. Партизанско скривалище и лобно място.

Историческо място "Карлук", обявено със заповед № 2122/21.01.1964 на МГГП с обща площ 5,0 ха. Партизанско скривалище.

Историческо място "Бялка", обявено със заповед № 2122/21.01.1964 на МГГП с обща площ 104,4 ха. Лобно място на партизани.